

KORRIKA, 80ko hamarkadan (A1)

1980an, munduan...

1980. urtean gaude. Urte honetan, lehenengo KORRIKA egin da; baina, zer gertatu da munduan? Hori gogoratzeko, bi ariketa egingo ditugu:

Estamos en 1980. Este año se ha organizado la primera KORRIKA; pero, ¿qué más ha sucedido en el mundo? Para recordarlo, vamos a realizar dos ejercicios:

A. Irakurri ondoko esaldiak, eta azpimarratu zuzenak (Lee estas frases y subraya las correctas)

1. 1980ko urtarrilaren 7a.

- Indira Gandhi, Mahatma Gandhiren alabak, Indiako **hauteskundeak irabazi**¹ ditu.
- Indira Gandhik, Mahatma Gandhiren alabak, Indiako hauteskundeak irabazi ditu.
- Indira Gandhik, Mahatma Gandhiren alaba, Indiako hauteskundeak irabazi ditu.

2. 1980ko martxoaren 24a.

- Paramilitarrek Oscar Romero **artzapezpikua**² **erail**³ dute.
- Paramilitarrek Oscar Romero artzapezpikuari erail dute.
- Paramilitarrak Oscar Romero artzapezpikua erail ditu.

3. 1980ko maiatzaren 21a.

Aukeratu paragrafoa amaitzeko esaldi zuzena (Escoge la frase correcta para finalizar el párrafo).

Lehenengo mendizale euskalduna Everestera iritsi da: Martin Zabaleta.

- **Tontorrean**⁴, ikurrina eta zentral nuklearren aurkako banderola jarri du.
- Tontorrean, ikurrina eta zentral nuklearren aurkako banderola jarri dute.
- Tontorrean, ikurrina eta zentral nuklearren aurkako banderola jarri ditu.

4. 1980ko uztaila.

- Moskuko Olinpiar Jokoak ez dira egin, estatu batzuen **boikotagatik**⁵.
- Moskuko Olinpiar Jokoak ez dute egin, estatu batzuen boikotagatik.
- Moskuko Olinpiar Jokoak ez ditu egin, estatu batzuen boikotagatik.

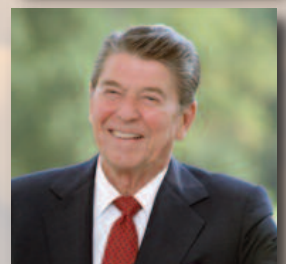

5. 1980ko azaroaren 22a.

- Irak Iran inbaditu du, eta Iran-Irak Gerra hasi da.
- Irak Iran inbaditu da, eta Iran-Irak Gerra hasi da.
- Irakek Iran inbaditu du, eta Iran-Irak Gerra hasi da.

6. 1980ko abenduaren 4a.

- Ronald Reagan abeslaria Estatu Batuen lehendakari **aukeratu**⁶ dute.
- Ronald Reagan abeslaria Estatu Batuko lehendakari aukeratu dira.
- Ronald Reagan abeslaria Estatu Batuetako lehendakari aukeratu du.

1. **Hauteskundeak irabazi**: ganar las elecciones
2. **Artzapezpiku**: arzobispo
3. **Erail**: asesinar
4. **Tontor**: cima
5. **Boikotagatik**: a causa del boicot
6. **Aukeratu**: elegir

B. Hiru adierazpen egiazkoak dira; beste hiru, aldiz, ez. Zein dira egiazkoak? *(Tres frases cuentan la verdad; las otras tres, en cambio, no. ¿Cuáles son ciertas?)*

	EGIA	GEZURRA
• Indira Gandhik, Mahatma Gandhiren alabak, Indiako hauteskundeak irabazi ditu	☐	☐
• Paramilitarrek Oscar Romero artzapezpikua erail dute	☐	☐
• Lehenengo mendizale euskalduna Everestera iritsi da: Martin Zabaleta. Tontorrean ikurrina eta zentral nuklearren aurkako banderola jarri ditu	☐	☐
• Moskuko Olinpiar Jokoak ez dira egin, estatu batzuen boikotagatik	☐	☐
• Irakek Iran inbaditu du, eta Iran-Irak Gerra hasi zen	☐	☐
• Ronald Reagan abeslaria Estatu Batuetako lehendakari aukeratu dute	☐	☐

Lehenengo ataleko azken eginkizuna

Lehenengo atal honekin amaitzeko, erantzun ondoko galderei *(Para finalizar esta primera sección, responde a las siguientes preguntas):*

1980an, KORRIKA jaio zen urtean, euskararen egoera ez zen erraza. Ordutik, 44 urte joan dira. Zer aldatu da urte horietan? *(En 1980, el año en el que se nació KORRIKA, la situación del euskara no era fácil. Han pasado 44 años desde entonces. ¿Qué ha cambiado es esos años?)*

- Zer hobetu da?

.....

.....

.....

.....

.....

- Zer dago **okerrago**¹?

.....

.....

.....

.....

.....

- Zer hobetu behar da, oraindik?

.....

.....

.....

.....

.....

1. Okerrago: peor

KORRIKA, 90eko hamarkadan

90eko hamarkadan: laburpenak

Bigarren atal honetan, 90eko hamarkadako KORRIKAren ibilbidea gogoratuko dugu. Ikusi arretaz garai horri buruzko bideoa, eta, ikusi ondoren, egin ondoko jarduerak:

En esta segunda sección, recordaremos la historia de KORRIKA en la década de los 90. Visiona con atención el video y, después de verlo, realiza las siguientes actividades:

A. Osatu testua, hitzak dagozkien lekuetara eramanda (Completa los párrafos, colocando adecuadamente las palabras).

90eko hamarkadan gaude. 80ko hamarkadan bezala, honetan _____ bost KORRIKA egin dira: zazpigarrena, zortzigarrena, bederatzigarrena, hamargarrena _____ hamaikagarrena. Urte hauek EITBren boikotarekin hasi dira, 7. edizioan; _____, apurka-apurka, egoera aldatu da, eta 11. edizioan Eusko Jaurlaritzako kide batek **parte hartu**¹ du **lasterketan**².

Zortzigarren edizioan, KORRIKA Kulturala sortu da, _____ kultur **ekimenak**³ **antolatzen**⁴ hasi dira; _____, kontzertuak, hitzaldiak... Edizio horretan, KORRIKAren lehenengo kanta ofiziala _____ estreinatu da: *Aide KORRIKA* kanta.

ETA

ERE

BAINA

ERE

ADIBIDEZ

ETA

B. Laburpeneko esaldien artean gezur bat dago. Zein da? (Entre las frases que componen el resumen hay un dato falso. ¿Cuál es ese dato?)

C. Bideoa arretaz ikusi baduzu, erraz erantzungo diezu ondoko galderei (Si has prestado atención al video, no tendrás ningún problema para responder a las siguientes preguntas).

1. Bideoa 7. edizioko irudiekin hasi da. Ikusi duzu edizio horretako logoa? Nolakoa da?

- a. Arrosa eta horia ☐
- b. Urdina, laranja eta berdea ☐
- c. Morea eta horia ☐

2. Bideoaren hasieran, pantailaren eskuinean, EITBri **buruzko**⁵ kritika bat irakurri dugu. Zer esaten du esaldi horrek?

- a. E.T.B-n erdararik ez! ☐
- b. E.T.B., KORRIKAren alde! ☐
- c. E.T.B., euskaraz hobe! ☐

3. KORRIKA Kultureko karteletan, pertsona batzuen argazkiak ikusi ditugu. Pertsona horietako bat **lekuz kanpo**⁶ dago. Nor da?

- a. Donald Trump ☐
- b. Cristiano Ronaldo ☐
- c. Madonna ☐
- d. Angela Merkel ☐

1. **Parte hartu:** tomar parte

2. **Lasterketa:** carrera

3. **Kultur ekimenak:** actos culturales

4. **Antolatu:** organizar

5. **...-ari buruz:** sobre..., a propósito de...

6. **Lekuz kanpo:** fuera de lugar

4. Bideoaren azken irudietan, 9. KORRIKAren amaiera ikusi dugu. Non amaitu da edizio hori?

- a. Iruñean ☐
- b. Donostian ☐
- c. Gasteizen ☐
- d. Baionan ☐

Bigarren ataleko azken eginkizuna

Bigarren atal honetan, KORRIKAren lehenengo abesti ofiziala entzun dugu: Tapia eta Leturiaren *Aide KORRIKA* abestia. Orain, KORRIKAren abestiei buruz hitz egingo dugu.

En esta segunda sección, hemos escuchado la primera canción oficial de KORRIKA: Aide KORRIKA, de Tapia y Leturia. A continuación, hablaremos sobre las canciones de KORRIKA.

- Entzun KORRIKAren kantak.
- **Aukeratu**¹ gehien gustatu zaizuen kanta.
- **Aurkeztu**² kanta hori: Nork egin du? Zein KORRIKAtan abestu da? Nolakoa da?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1. Aukeratu: escoger

2. Aurkeztu: presentar

KORRIKA, XXI. mendean

Mende honetako lehenengo urtea

Azken atal honetan, XXI. mendean egindako KORRIKAK gogoratuko ditugu. Ikusi arretaz garai horri buruzko bideoa, eta, ikusi ondoren, egin ondoko jarduerak:

En esta última sección, recordaremos las ediciones de KORRIKA del siglo XXI. Visiona con atención el video y, después de verlo, realiza las siguientes actividades:

A. Aukeratu erantzun zuzenak (Escoge las respuestas correctas).

1. Bideoan **milurteko**¹ honen hasiera ikusi dugu. Zein izan da bigarren milurtekoaren lehenengo eguna?
 - a. 2001eko urtarrilaren 1a
 - b. 2000ko urtarrilaren 1a
 - c. 2000ko abenduaren 31
 - d. Beste erantzun guztiak txarto daude
2. 2001eko urtarrila:
 - a. Wikipedia sortu da
 - b. Euskal Wikipedia sortu da
3. 2001eko otsaila:
 - a. Estatu Batuetako **petrolio-ontzi**² bat urperatu da, Japonian
 - b. Estatu Batuetako **urpeko ontzi**³ batek itsasontzi japoniar bat **urperatu**⁴ du ...
4. 2001eko martxoa:
 - a. *Mir* **espazio-estazioa**⁵ orbitan jarri dute
 - b. *Mir* espazio-estazioa Ozeano Barean erori da
5. 2001eko apirila:
 - a. **Sexu berekoen arteko ezkontza**⁶ legeztatu da, **Herbehereetan**⁷
 - b. Sexu berekoen arteko ezkontza legeztatu da, Euskal Herrian
6. 2001eko maiatza:
 - a. Juan Jose Ibarretxe EAEko lehendakari **izendatu**⁸ dute, bigarrenenez
 - b. Juan Jose Ibarretxe EAEko lehendakari izendatu dute
7. 2001eko ekaina:
 - a. Birendra eta Aishwarya errege-erreginak ezkondu dira, Nepalen
 - b. Birendra eta Aishwarya errege-erreginak **erail**⁹ dituzte, Nepalen
8. 2001eko uztaila:
 - a. Silvio Berlusconi Italiako lehen ministro izendatu dute, bigarrenenez
 - b. Silvio Berlusconi **epaitu**¹⁰ dute, **hauteskunde-iruzurragatik**¹¹
9. 2001eko abuztua: Michael Schumacherrek
 - a. ... 1 formulako bere laugarren mundiala irabazi du
 - b. ... 1 formulako bere lehenengo mundiala irabazi du

1. **Milurteko**: milenio

2. **Urpeko ontzi**: submarino

3. **Urperatu**: hundir(se)

4. **Petrolio-ontzi**: petrolero

5. **Espazio-estazioa**: estación espacial

6. **Sexu berekoen arteko ezkontza**: boda entre personas del mismo sexo

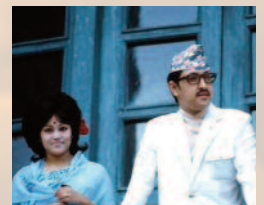
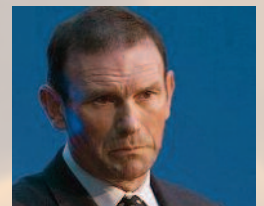
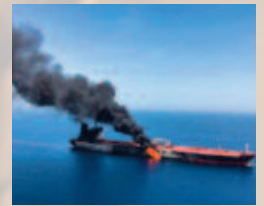
7. **Herbehereetan**: en los Países Bajos

8. **Izendatu**: nombrar

9. **Erail**: asesinar

10. **Epaitu**: juzgar

11. **Hauteskunde-iruzurragatik**: por fraude electoral

10. 2001eko iraila:

- a. Dorre Bikien eta pentagonoaren **aurkako**¹ atentatuak egin dira ☐
- b. Dorre Bikien eta Etxe Zuriaren aurkako atentatuak egin dira ☐

11. 2001eko urria: Estatu Batuek eta beren aliatuek...

- a. ... Irak inbaditu dute ☐
- b. ... Afganistan inbaditu dute ☐

12. 2001eko azaroa: *Harry Potter eta harri filosofala*...

- a. ... liburua kaleratu da ☐
- b. ... filma estreinatu da ☐

13. 2001eko abendua:

- a. **Eraztunen jauna: Sekretuen Ganbera**² filma estreinatu da ☐
- b. **Eraztunen jauna: Eraztunaren Elkartea**³ filma estreinatu da ☐

KORRIKAren ahizpak

Bideoan KORRIKAren ahizpak aipatu dira: munduan zehar egiten diren KORRIKAren antzeko ekimen batzuk, hainbat hizkuntza gutxituen alde. Ekimen horiek hobeto ezagutzeko, egin ariketa hauek:

En el video se mencionan las hermanas de KORRIKA: iniciativas parecidas a KORRIKA que se realizan en el mundo en favor de otras lenguas minorizadas. Para conocer esas iniciativas, realiza los siguientes ejercicios:

A. Osatu paragrafoa, aditz laguntzaileak dagozkien tokietan idatzita.

(Completa el párrafo, colocando adecuadamente los verbos auxiliares).

Munduan hizkuntza gutxitu asko _____. Horietako batzuek KORRIKA ezagutu _____, eta **antzeko**⁴ ekimenak antolatzen hasi _____: KORRIKAren ahizpak. Britainian *Ar Redadeg* lasterketa egiten _____, bretoiara hizkuntzaren alde. Lasterketa **bi urtez behin**⁵ antolatzen _____, KORRIKA bezala, eta 600 bat kilometro egiten _____.

DUTE

DUTE

DITUZTE

DIRA

DAUDE

DUTE

A. Osatu paragrafoa, testu-antolatzaileak dagozkien tokietan idatzita.

(Completa el párrafo, colocando adecuadamente los conectores textuales).

Irlandan eta Galesen _____ KORRIKAren antzeko lasterketak antolatzen dituzte: Irlandan, *Rith* lasterketa, _____ Galesen *Ras yr Iaith*. Lasterketa horiek Irlanda eta Gales osoan ibiltzen dira, beren hizkuntzen alde, eta KORRIKAren antzekoak dira; _____, *Ras yr Iaith* lasterketan, KORRIKAN **ez bezala**⁶, gaez **atseden hartzen**⁷ dute.

BAINA

ERE

ETA

1. **Aurka:** contra

2. **Eraztunen Jauna: Eraztunaren Elkartea:** El Señor de los Anillos: La Comunidad del Anillo

3. **Eraztunen Jauna: Sekretuen Ganbera:** El Señor de los Anillos: La Cámara de los Secretos

2. **Antzeko:** parecido, -a

3. **Bi urtez behin:** cada dos años

4. **... ez bezala:** a diferencia de...

5. **Atseden hartu:** descansar

Hirugarren ataleko azken eginkizuna

Hirugarren atalean, KORRIKAre azken edizioak ikusi ditugu, eta, edizioz edizio, 23. KORRIKARA iritsi gara. Jarduerarekin amaitzeko, ondoko hau proposatzen dizuegu
(En la tercera sección, hemos podido ver las últimas ediciones de KORRIKA, y, de edición en edición, hemos llegado a la de este año. Para terminar estas actividades, te proponemos lo siguiente):

- Jaitsi aplikazioa zure telefonoan. Horretarako, erabili ondoko QR-a.
- Aztertu aplikazioa.
- Idatzi mezu bat zure lagunak, etxekoak, lankideak... aplikazioa jaistera animatzeko.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- Zabaltu mezua, sare sozialen bidez.

Irundik Baionarat
2024ko martxoaren 14tik 24ra